

RAPPORT

Quickscan Zorgcomplex Heer-Scharn

In het kader van de Wet Natuurbescherming

Klant: Gemeente Maastricht

Referentie: BH5546-WM-RP-220221-1033

Status: S0/P01.01

Datum: 28 februari 2022

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Larixplein 1
5616 VB Eindhoven
Water & Maritime
Trade register number: 56515154

+31 88 348 42 50 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Quicksan Zorgcomplex Heer-Scharn

Sub titel: In het kader van de Wet Natuurbescherming
Referentie: BH5546-WM-RP-220221-1033
Status: P01.01/S0
Datum: 28 februari 2022
Projectnaam: BH5546
Projectnummer: BH5546
Auteur(s): EP

Gecontroleerd door: LW

Datum: 24 februari 2022

Goedgekeurd door:

Datum:

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doelstelling en scope onderzoek	1
1.3	Leeswijzer	2
2	Plangebied en voorgenomen ingreep	3
2.1	Ligging en beschrijving van het plangebied	3
2.2	Voorgenomen ingreep	7
3	Onderzoeksvragen en -methode	8
3.1	Toetsingskader beschermde gebieden	8
3.2	Toetsingskader beschermde soorten	8
3.3	Toetsingskader beschermde houtopstanden	9
4	Beschermde gebieden	11
4.1	Wettelijk beschermde gebieden	11
4.2	Planologisch beschermde gebieden (NNN en BNLZL)	12
5	Beschermde soorten	14
5.1	Vaatplanten	14
5.2	Grondgebonden zoogdieren	14
5.3	Vleermuizen	17
5.4	Broedvogels	19
5.5	Vissen	21
5.6	Amfibieën	22
5.7	Reptielen	22
5.8	Ongewervelden	23
5.9	Samenvatting beschermde soorten	26
6	Beschermde houtopstanden	28
6.1	Wettelijk beschermde houtopstanden	28
6.2	Planologisch beschermde houtopstanden	28
7	Conclusie en advies	29
7.1	Beschermde gebieden	29
7.2	Beschermde soorten	29
7.3	Beschermde houtopstanden	31
7.4	Biodiversiteitsverbetering	31

Geraadpleegde literatuur	32
Bijlage 1: Beknopt kader natuurwet- en regelgeving	33

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In Maastricht is er een groeiend tekort aan betaalbare woon-zorglocaties voor dementerende ouderen. Dit is gebaseerd op het feit dat deze doelgroep binnen Maastricht nauwelijks betaalbaar aanbod kan vinden en naar andere buurgemeenten moeten uitwijken. Ook in de Omgevingsvisie 2040 is de vraag naar intramurale woonplekken verwoord. Naar verwachting zal er van 2020 een toename zijn in de behoefte aan intramurale plaatsen. Het is van belang om nieuwbouw van dit type zorgwoningen voor ouder wordende inwoners van Maastricht te realiseren met het oogpunt op betaalbaarheid.

In 2020 heeft het college onder voorwaarden ingestemd met de herontwikkeling van de voormalige zwembadlocatie in Heer. De herontwikkeling van deze plek gaat over de realiseren van maximaal 24 betaalbare zorgwoningen voor dementerende ouderen waar 24-uurzorg wordt verleend. De locatie is in eigendom van de gemeente en ligt na de sloop van het voormalige zwembad en de kringloopwinkel al enkele jaren braak. Gezien de centrale ligging in Heer is deze locatie geschikt om een kleinschalig zorgcomplex te realiseren in combinatie met een openbaar park.

Het realiseren van het woon-zorgcomplex is een ruimtelijke ingreep zoals bedoeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). De gewenste ontwikkeling kan mogelijk leiden tot negatieve effecten op onder de Wnb beschermde gebieden, soorten en/of houtopstanden. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming moet een vrijstelling, ontheffing of vergunning worden verkregen om de ingreep uit te mogen voeren. Daarom is het noodzakelijk om de mogelijke effecten van de ingreep op onder de Wnb beschermde gebieden, soorten en/of houtopstanden te onderzoeken. Daarnaast kan de gewenste ontwikkeling mogelijk leiden tot effecten op planologisch beschermde natuurwaarden, zoals het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg (BNLZL).

Gemeente Maastricht heeft aan Royal HaskoningDHV opdracht gegeven om de geplande ruimtelijke ontwikkeling te toetsen aan de voorgenoemde natuurwet- en regelgeving.

1.2 Doelstelling en scope onderzoek

Om na te gaan of (negatieve) effecten als bedoeld in de Wnb beschermde gebieden, beschermde soorten of beschermde houtopstanden kunnen optreden, is een toets nodig in het kader van de Wnb voor de onderdelen Gebiedsbescherming (Hoofdstuk 2 van de Wnb), Soortenbescherming (Hoofdstuk 3 van de Wnb) en bescherming van Houtopstanden (Hoofdstuk 4 van de Wnb). Daarnaast is een toetsing noodzakelijk aan het planologische beschermingsregime van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg (BNLZL), om na te gaan of de ingreep effecten heeft op de wezenlijke kenmerken en waarden en/of kernkwaliteiten.

Het betreft een quickscan, een eerste verkenning of effecten kunnen optreden. De gegevens voortvloeiend uit deze quickscan geven duidelijkheid of een aanvullend onderzoek en een daaruit volgende toetsing aan de Wet natuurbescherming en/of een aanvullende beoordeling in het kader van de planologische gebiedsbescherming noodzakelijk is. Een beknopte beschrijving van de natuurwet en -regelgeving is in bijlage 1 opgenomen.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een indruk van het plangebied en beschrijft de voorgenomen ingreep. Hoofdstuk 3 beschrijft de onderzoeksvragen en -methode. Hoofdstuk 4 beschrijft de toetsing aan de wettelijke en planologische gebiedsbescherming. Hoofdstuk 5 beschrijft de toetsing ten aanzien van beschermde soorten. In hoofdstuk 6 is beoordeeld of te kappen bomen wettelijk of planologisch beschermd zijn. In hoofdstuk 7 zijn de conclusies van het onderzoek samengevat.

2 Plangebied en voorgenomen ingreep

2.1 Ligging en beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen in het oosten van Maastricht in de provincie Limburg. Het plangebied ligt in de woonwijk Scharn. Het plangebied wordt in het noordwesten begrensd door de Adelbert van Scharnlaan en in het westen wordt het plangebied begrensd door Laan in den Drink. Ten zuiden van het plangebied is de voetbalvereniging R.K.S.V. Heer gelegen. Ten noordoosten en het oosten van het plangebied is een houtopstand aanwezig en ten oosten van het plangebied is een hondenlosloopegebied gelegen. Het plangebied wordt in het noordoosten begrensd door een fietspad. In de onderstaande afbeelding is de ligging en begrenzing van het plangebied weergegeven (Figuur 2-1).

Figuur 2-1. Ligging en begrenzing van het plangebied (rood omlijnd).

Het plangebied is gelegen in een stedelijke omgeving. Het zuiden van het plangebied is, in tegenstelling tot het noorden van het plangebied, niet toegankelijk voor onbevoegden doordat deze omheind is door een hek. Het zuiden van het plangebied is voor een gedeelte bestraat en is voor de rest begroeid. Momenteel wordt dit deel van het plangebied gebruikt als parkeerplaats voor de voetbalvereniging. De parkeerplaats wordt 's avonds en 's nachts door lantaarnpalen verlicht. Het zuiden van het plangebied kan betreden worden door de twee poorten in het westen van het plangebied of is te bereiken via een poort van de voetbalvereniging. De begroeiing in dit deel van het plangebied bestaat vooral uit verschillende grassoorten, zuring, klaver, duizendblad, look-zonder-look en smalle weegbree. Nabij het hekwerk zijn ook struiken en bomen aanwezig zoals braam, klimop, vlinderstruik, gele kornoelje en laurierkers.

Het noorden van het plangebied bestaat vooral uit begroeiing. In het westen is een transformatorhuis aanwezig en is een gedeelte van het plangebied bestraat. Dit deel van het plangebied wordt momenteel gebruikt voor de opslag van bouwmaterialen. In het midden van het plangebied is ook een 'tiny forest' aangelegd. De begroeiing in het noorden van het plangebied bestaat vooral uit verschillende grassoorten, zuring, paardenbloem, smalle weegbree, klaver en klimop. In dit deel van het plangebied zijn ook bomen en struiken aanwezig zoals braam, gewone sneeuwbes, els en populier.

Direct grenzend aan het plangebied in het noordoosten en oosten is ook begroeiing aanwezig. Deze gebieden zijn enkele meters hoger gelegen dan het plangebied en zijn begroeid met bomen en struiken zoals braam en eik. De begroeiing in het hondenloslooptgebied wordt vooral gedomineerd door verschillende grassoorten. Verder is op het terrein van de voetbalvereniging ten zuiden van het plangebied een pool gelegen. Verder ontbreekt het in het plangebied en de directe omgeving hiervan aan wateren.

De afbeeldingen hieronder geven een impressie van het plangebied en de directe omgeving hiervan (Figuur 2-2 tot en met Figuur 2-10).

Figuur 2-2. Impressie van de begroeiing in het noorden van het plangebied (links) en de opslag van bouwmaterialen in het westen van het plangebied (rechts). Foto's: Royal HaskoningDHV, 2022.

Figuur 2-3. Het tiny forest dat gelegen is in het noorden van het plangebied (links) en het fietspad dat het plangebied in het noordoosten begrensd. Foto's: Royal HaskoningDHV, 2022.

Figuur 2-4. Impressie van het noorden van het plangebied (links) en het transformatorhuis (rechts). Foto's: Royal HaskoningDHV, 2022.

Figuur 2-5. Impressie van de begroeiing in het noordelijke deel van het plangebied. Foto's: Royal HaskoningDHV, 2022.

Figuur 2-6. Impressie van enkele bomen en struiken in het noorden van het plangebied. Foto's: Royal HaskoningDHV, 2022.

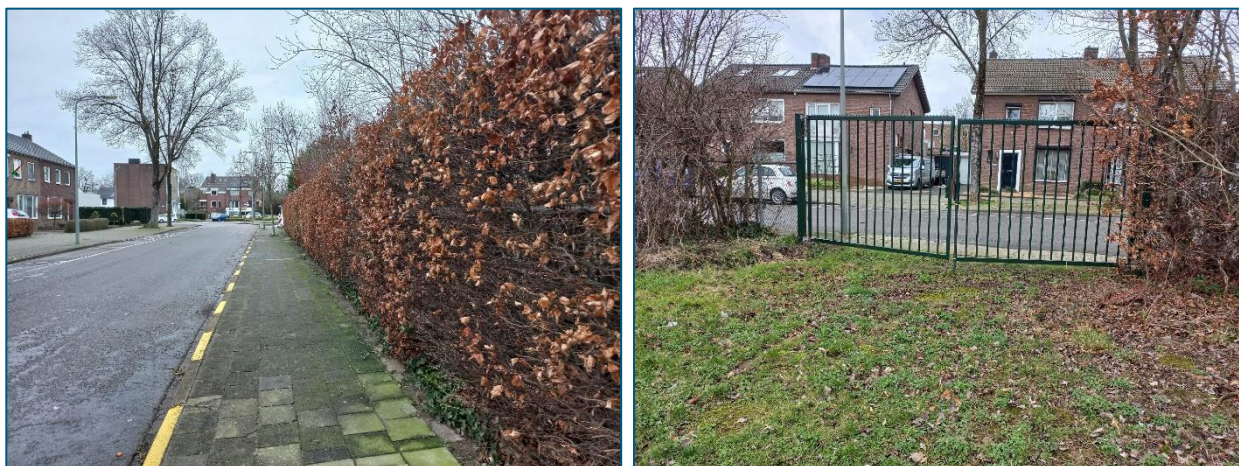
Figuur 2-7. Impressie van de parkeerplaats van de voetbalvereniging in het zuiden van het plangebied. Foto's: Royal HaskoningDHV, 2022.

Figuur 2-8. Impressie van de begroeiing in het zuiden van het plangebied. Foto's: Royal HaskoningDHV, 2022.

Figuur 2-9. Het hondenloosloop gebied dat ten oosten van het plangebied is gelegen (links) en het water dat gelegen is ten zuiden van het plangebied op het terrein van de voetbalvereniging (rechts). Foto's: Royal HaskoningDHV, 2022.

Figuur 2-10. Impressie van Laan in den Drink dat het plangebied in het westen begrensd (links) en een van de poorten aan de westzijde van het plangebied die toegang geeft tot het zuiden van het plangebied (rechts). Foto's: Royal HaskoningDHV, 2022.

2.2 Voorgenomen ingreep

Het voornemen bestaat uit het realiseren van een woon-zorgcomplex in het zuiden van het plangebied. Hiervoor komt de bestaande parkeerplaats te vervallen en gaat een deel van de begroeiing verloren. De aanwezige lantaarnpalen worden verwijderd en hiervoor worden nieuwe lantaarnpalen nabij het woon-zorgcomplex voor terug geplaatst. In het noorden van het plangebied blijft het bestaande park bestaan. Wel worden in dit deel van het plangebied enkele bomen gekapt en wordt begroeiing weggehaald om een overloopgebied van het woon-zorgcomplex naar het park te creëren. Dit wordt voor een deel gecompenseerd door het aanplanten van bomen en struiken. In dit deel van het plangebied wordt geen extra verlichting geplaatst. In onderstaande afbeelding is het ontwerp van het voornemen weergegeven (Figuur 2-11).

Figuur 2-11. Het ontwerp van het woon-zorgcomplex en de aanpassingen die in het park worden gedaan.

3 Onderzoeksvragen en -methode

Hieronder is per toetsingskader de werkwijze beschreven, welke gebruikt is om na te gaan wat het belang is van het plangebied voor de (wettelijk) beschermde gebieden en soorten die in of nabij het plangebied voorkomen. Daarbij zijn de onderzoeksvragen benoemd.

3.1 Toetsingskader beschermde gebieden

Voor (natuur)gebieden geldt in Nederland dat zij op verschillende wijzen beschermd kunnen zijn. Gebieden kunnen namelijk zijn aangewezen als Natura 2000-gebied, en zijn dan beschermd onder Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Gebieden kunnen ook planologisch beschermd zijn, wanneer zij bijvoorbeeld zijn aangewezen als onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg (BNLZL).

Wettelijk beschermde gebieden (Hoofdstuk 2 van de Wnb)

Voor een beoordeling of sprake is of kan zijn van effecten op beschermde Natura 2000-gebieden is het van belang na te gaan of in de nabijheid van het plangebied wettelijk beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden) zijn gelegen. Hiervoor is de Atlas Leefomgeving van de Rijksoverheid geraadpleegd (RIVM, 2018). Er wordt daarnaast beoordeeld of storingsfactoren kunnen optreden (beknopte Voortoets) vanuit het project. Voor nabijgelegen gebieden is vervolgens aan de hand van de Effectenindicator nagegaan of enige relatie te verwachten is tussen de voorgenomen ingreep en de onder de Wnb geformuleerde instandhoudingsdoelen van in deze omgeving liggende Natura 2000-gebieden.

De onderzoeksvragen zijn:

- Ligt het plangebied in of in de omgeving van beschermde Natura 2000-gebieden?
- Is er een kans op het optreden van storingsfactoren vanuit het project welke mogelijke een negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden?
- Is er mogelijk sprake van significante aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied (gelet op de doelstellingen en de staat van instandhouding)?
- Zijn er vervolgstappen nodig?

Planologisch beschermde gebieden (NNN en BNLZL)

Bij dit onderdeel is onderzocht of het plangebied in of nabij het Natuurnetwerk Nederland en/of Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg ligt. Op grond van de aard van de ingreep en de afstand tot het NNN en BNLZL wordt bepaald of negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden en/of kernkwaliteiten van het NNN en/of BNLZL naar verwachting aan de orde kunnen zijn.

De onderzoeksvragen zijn:

- Ligt het plangebied in of in de buurt van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en/of het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg (BNLZL)? Zo ja, wat zijn de wezenlijke kenmerken en waarden en/of kernkwaliteiten van het NNN en/of BNLZL?
- Veroorzaakt de voorgenomen activiteit directe of indirecte negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden en/of kernkwaliteiten van het NNN en/of BNLZL? Zo ja, welke vervolgstap is noodzakelijk?

3.2 Toetsingskader beschermde soorten

Om na te gaan wat het belang is van het plangebied voor de wettelijk beschermde soorten die in of nabij het plangebied voorkomen, zijn op 21 februari 2022 verspreidingsgegevens van beschermde soorten opgevraagd van de afgelopen 10 jaar uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) voor het plangebied en enkele kilometers rondom het plangebied. Daarnaast zijn verspreidingsatlassen geraadpleegd om inzicht

te krijgen in de regionale verspreiding van soorten. Op vrijdag 18 februari 2022 is een verkennend veldbezoek uitgevoerd (droog, bewolkt, 11 graden Celsius, 4 Beaufort) door E. Post, deskundig ecooloog werkzaam bij Royal HaskoningDHV. Tijdens het veldbezoek is een habitatgeschiktheidsanalyse gedaan voor voorkomende en te verwachten soorten. Er is rondom en door het plangebied gelopen en de aanwezige bomen zijn vanaf de grond visueel met behulp van een verrekijker geïnspecteerd. Door middel van een beknopte analyse van mogelijk optredende verstoring vanuit het project in relatie tot de biotoopeisen van de beschermde soorten uit het plangebied, is beoordeeld welke negatieve effecten de voorgenomen werkzaamheden kunnen hebben op mogelijk in het plangebied voorkomende beschermde soorten. Wanneer de onderzoeksresultaten voldoende zekerheid geven over het voorkomen van beschermde soorten, zijn de mogelijke (negatieve) effecten van de voorgenomen ingreep op deze soorten bepaald. Vervolgens is beoordeeld of overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb aan de orde is. In hoeverre het mogelijk is om een complete effectanalyse te maken, is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens en duidelijkheid over de uit te voeren werkzaamheden en uitvoeringsplanning.

De onderzoeksvragen zijn:

- Welke beschermde soorten komen voor in of nabij het plangebied of zijn op basis van aanwezige biotopen niet uit te sluiten?
- Welke (negatieve) effecten kunnen deze beschermde soorten ondervinden als gevolg van de voorgenomen activiteit?
- Kunnen voorzorgsmaatregelen genomen worden om negatieve effecten en daarmee een overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen? Zo ja, wat zijn die voorzorgsmaatregelen dan?
- Is nader veldonderzoek nodig om de aanwezigheid van beschermde soorten vast te stellen of uit te sluiten? Zo ja, voor welke soorten?
- Is voor het uitvoeren van de werkzaamheden een ontheffingsaanvraag in het kader van de Soortenbescherming noodzakelijk?

3.3 Toetsingskader beschermde houtopstanden

Wettelijk beschermde houtopstanden (Hoofdstuk 4 van de Wnb)

De bescherming betreft de houtopstanden die zijn gelegen buiten de bebouwde kom (Boswet) en die een oppervlakte hebben van meer dan 1.000 m² (0,1 hectare) of bestaan uit meer dan 20 laanbomen. Indien binnen bovengenoemde houtopstanden sprake is van kap, dan is het onderdeel van toepassing. Er geldt dan een meldplicht én herplantplicht. Deze herplanting hoeft echter niet altijd op dezelfde plek plaats te vinden. Dit wordt voor het onderhavige project nagegaan aan de hand van de voorgenomen kap (in oppervlakte gemeten).

Voor dit project is beoordeeld of te kappen houtopstanden binnen of buiten de bebouwde kom boswet zijn gelegen. Vervolgens is van de betreffende opstanden buiten deze begrenzing beoordeeld of zij een oppervlakte hebben van meer dan 1.000 m² (0,1 hectare) of bestaan uit meer dan 20 laanbomen.

De onderzoeksvragen zijn:

- Zijn er wettelijk beschermde houtopstanden aanwezig in het plangebied?
- Leidt de voorgenomen activiteit tot negatieve effecten op onder de Wnb beschermde houtopstanden? Zo ja, welke vervolgstap is noodzakelijk?

Planologisch beschermde houtopstanden (APV)

In de Algemene Plaatselijke Verordening, oftewel APV, staat de regelgeving die in de gemeente geldt. De APV gaat altijd in op regelgeving rondom openbare orde en veiligheid. Het plangebied ligt binnen de gemeente Maastricht.

De onderzoeksvraag is als volgt:

- Is het aanvragen van een omgevingsvergunning het kappen van de bomen van toepassing?

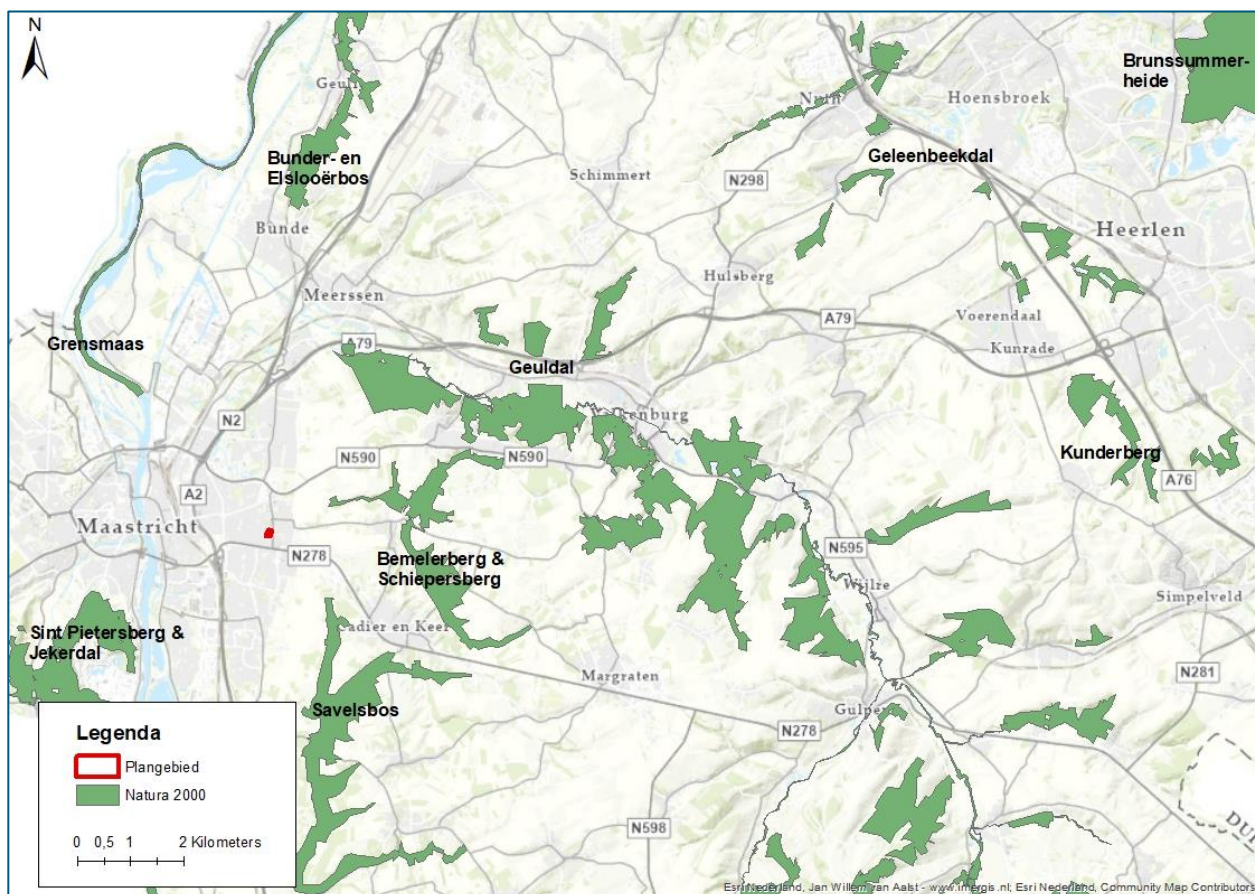
4 Beschermde gebieden

In dit hoofdstuk is beschreven of in de nabijheid van het plangebied wettelijk beschermde gebieden (Natura 2000) en planologische beschermde gebieden (NNN en BNLZL) zijn gelegen en is beoordeeld of storingsfactoren kunnen optreden (beknopte Voortoets) vanuit het project. Daarnaast wordt op grond van de aard van de ingreep en de afstand tot het NNN en/of BNLZL bepaald of negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het NNN en/of BNLZL aan de orde kunnen zijn.

4.1 Wettelijk beschermde gebieden

Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden

Het plangebied is gelegen in een stedelijke omgeving en grenst niet aan een wettelijk beschermd Natura 2000-gebied (Figuur 4-1). In de (ruime) omgeving van het plangebied ligt op circa 1,2 kilometer hemelsbrede afstand het Natura 2000-gebied Bemelerberg & Schiepersberg. Andere Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 1,6 kilometer hemelsbrede afstand.

Figuur 4-1. Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

Mogelijk relevante storingsfactoren

De Effectenindicator zoals aangereikt door het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit (Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, 2020) geeft een negentiental mogelijke effecten, de zogenoemde storingsfactoren, waarmee in ieder geval rekening moet worden gehouden ten aanzien van in Natura 2000-gebieden beschermde waarden. Op basis van deze storingsfactoren worden de effecten op de Natura 2000-gebieden in de omgeving beoordeeld. De afstand van de Natura 2000-

gebieden en hun waarden tot het plangebied is dusdanig groot dat voor de meeste storingsfactoren op voorhand kan worden uitgesloten dat deze zullen optreden als gevolg van de voorgenomen activiteit. Dit als gevolg van het gegeven dat emissies van bijvoorbeeld geluid, licht en trillingen, als gevolg van tussenliggend landgebruik als wegen en woonkernen, in combinatie met de afstand ter plaatse van geen enkele Natura 2000-gebied nog waarneembaar zijn. Bovendien grijpt de voorgenomen activiteit niet in op het regionale grondwater of watersystemen waar enig Natura 2000-gebied onderdeel van is.

Effecten ten gevolge van vrijwel alle in de Effectenindicator opgenomen storingsfactoren zijn dan ook op voorhand uitgesloten. De enige storingsfactoren waarvan op voorhand niet duidelijk is of deze relevant is, is verzuring en vermesting door N-depositie (stikstofdepositie) uit de lucht. De andere storingsfactoren zullen daarom niet behandeld worden in onderstaande effectbeoordeling.

Stikstofdepositie in de aanlegfase

Het gemotoriseerde materieel dat mogelijk wordt ingezet tijdens de werkzaamheden stoot uitlaatgassen uit waarin zich stikstofoxiden bevinden. In de nieuwe Wet Stikstofreductie en natuurverbetering is echter opgenomen dat de stikstofdepositie tijdens de aanlegfase is vrijgesteld van een natuurvergunningplicht. Er is wel een verplichting om tijdens de aanlegwerkzaamheden de emissie van stikstof te beperken. Hiermee wordt beoogd dat de gebruikte machines en andere processen worden vervangen door alternatieven die voor minder stikstofuitstoot zorgen. Het bevoegd gezag moet vóór het uitvoeren van de werkzaamheden geïnformeerd worden over de invulling van voornoemde verplichting. Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning voor de werkzaamheden dient de initiatiefnemer informatie aan te leveren over de maatregelen die bij het project worden getroffen (Website Omgevingsweb, 2021).

Stikstofdepositie in de gebruiksfase

In het plangebied vindt nieuwbouw plaats. Mogelijk leidt dit tot een toename van stikstofdepositie in de gebruiksfase. Negatieve effecten op omliggende Natura 2000-gebieden als gevolg van verzuring en vermesting door een toename van stikstofdepositie in de gebruiksfase zijn daarom niet uitgesloten. Het uitvoeren van een AERIUS-berekening is noodzakelijk voor het toekomstige gebruik van het terrein. Indien uit deze berekening blijkt dat de toename van stikstof in de gebruiksfase gelijk of meer dan 0,01 N mol/ha/j is, moet een aanvullende ecologische beoordeling worden opgesteld en is het aanvragen van een vergunning mogelijk noodzakelijk in het kader van de Gebiedsbescherming van de Wet natuurbescherming.

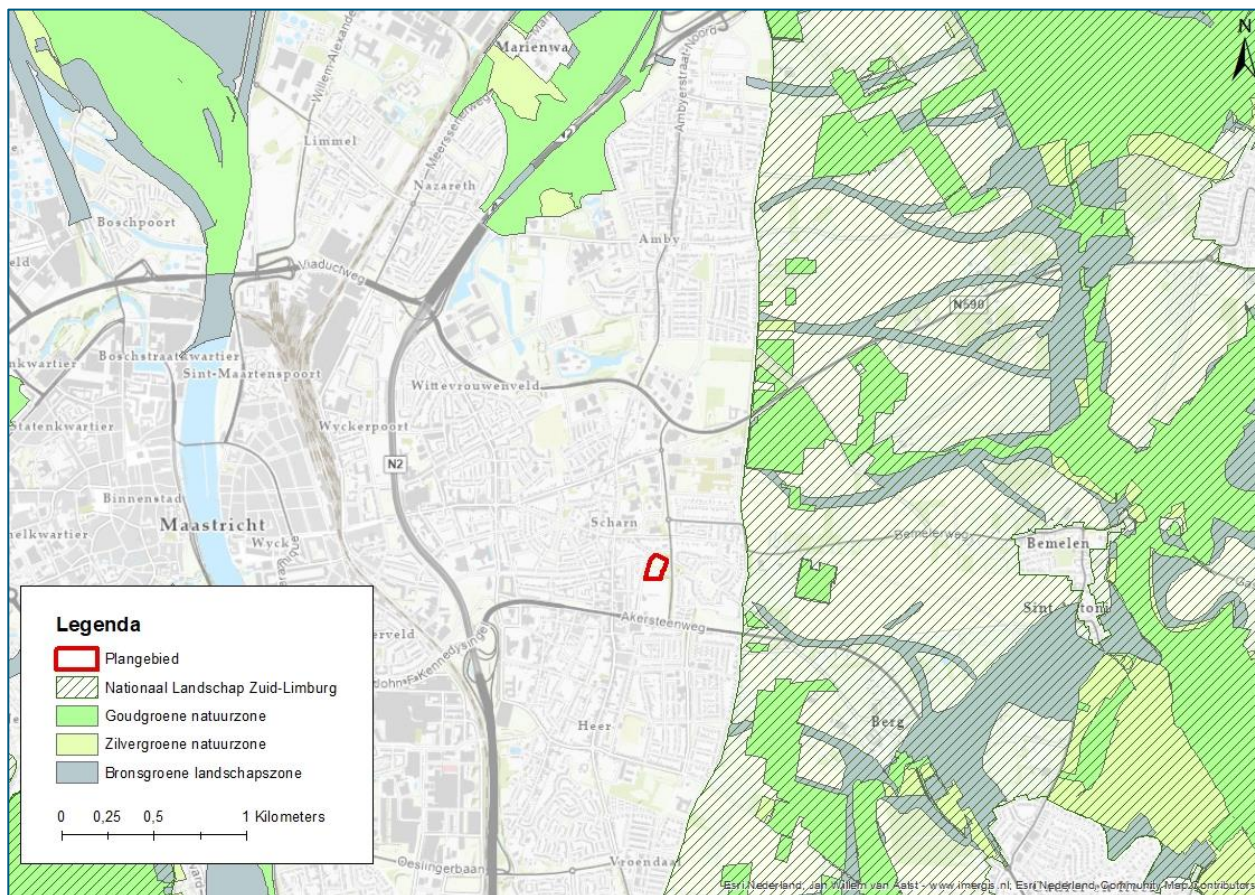
Conclusie

Zo lang de partiële vrijstelling van kracht is, zijn negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie tijdens de aanlegfase vrijgesteld van een natuurvergunningplicht. Voor het voornemen zijn negatieve effecten tijdens de gebruiksfase als gevolg van stikstofdepositie niet uitgesloten. Overige effecten zoals effecten als gevolg van geluid, licht en trillingen zijn op voorhand uitgesloten.

4.2 Planologisch beschermde gebieden (NNN en BNLZL)

Ligging van het plangebied ten opzichte van het NNN en BNLZL

De ruimtelijke bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN) is in de provincie Limburg geregeld in de Omgevingsverordening. In Limburg is het NNN opgedeeld in drie verschillende zones, namelijk: goudgroene zone, zilvergroene zone en bronsgroene zone. Verder is in Zuid-Limburg ook het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg aanwezig waarbinnen stad en land relaties versterkt dienen te worden en dienen de landschappelijke kernkwaliteiten behouden, beheerd en ontwikkeld te worden. In Figuur 4-2 is te zien dat het plangebied niet binnen het NNN en BNLZL is gelegen en hier ook niet aan grenst.

Figuur 4-2. Ligging van het plangebied ten opzichte van de goudgroene, zilvergroene en bronsgroene landschapszones en het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg.

Effectbeoordeling en conclusie

Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland of het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg en grenst hier ook niet aan. Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN of de kernkwaliteiten van het BNLZL zijn op voorhand uitgesloten.

5 Beschermde soorten

In dit hoofdstuk is de (mogelijke) aanwezigheid van onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten beschreven en wordt voor de aanwezige habitats beoordeeld of ze geschikt zijn voor onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten. Tevens is per soort(groep) een effectbeoordeling opgenomen en worden eventuele vervolgstappen beschreven.

5.1 Vaatplanten

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van beschermde vaatplanten. In de ruime omgeving van het plangebied zijn wel waarnemingen bekend van beschermde vaatplanten, namelijk grote leeuwenklauw, muurbloem en stijve wolfsmelk.

De begroeiing in het plangebied wordt gedomineerd door verschillende algemene grassoorten. Verder duiden soorten als klimop, zuring, klaver, duizendblad en look-zonder-look op een (matig) voedselrijke en zwak zure bodem. Muurbloem groeit op droge, oude, sterk verweerde met zacht kalkspecie gevoegde muren en kalkrotsen. In het plangebied zijn oude en sterk verweerde muren afwezig. Geschikt habitat voor de muurbloem ontbreekt daarom in het plangebied. De grote leeuwenklauw groeit op zonnige, open plaatsen met een vochtige tot vrij droge grond. De bodem dient matig voedselrijk tot voedselrijk en kalkhoudend te zijn. De soort groeit in bermen langs onverharde wegen, op akkers, langs waterkanten, op braakliggende grond, dijken, tuinen en langs spoorwegen. Stijve wolfsmelk groeit op zonnige, licht beschaduwde open plaatsen. De bodem dient vochtig, matig voedselrijk en kalkhoudend te zijn. De soort groeit op akkers, bosranden, heggen, kapvlakten, waterkanten, bermen en dijken. Dergelijk habitat ontbreekt in het plangebied. Beschermde vaatplanten komen vooral voor op extensief beheerde en bemeste akkers en kalkrijke standplaatsen. Daarnaast komen ze voor in (natuur)gebieden met zeer schrale, zwak zure standplaatsen. Dergelijk habitat is niet aanwezig in het plangebied.

Verder zijn tijdens het veldbezoek twee soorten invasieve exoten waargenomen in het plangebied. In het zuiden van het plangebied zijn op meerdere plaatsen namelijk de invasieve exoot vlinderstruik waargenomen. In het noorden van het plangebied langs het fietspad is de invasieve exoot gewone sneeuwbes aanwezig. Geadviseerd wordt om tijdens de uitvoering van de werkzaamheden hier rekening mee te houden. Zo kunnen plantenresten van deze soorten te worden afgevoerd om verdere verspreiding te voorkomen.

Conclusie vaatplanten

Het plangebied en de directe omgeving hiervan voorziet op grond van de geraadpleegde verspreidingsgegevens en de aanwezige biotoop niet in groeiplaatsen van onder de Wnb beschermde vaatplanten. Het is uitgesloten dat negatieve effecten op beschermde vaatplanten optreden. Het uitvoeren van nader onderzoek en/of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht. Wel komen in het plangebied invasieve exoten voor. Geadviseerd wordt om hier tijdens de uitvoering van de werkzaamheden rekening mee te houden.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat in en nabij het plangebied waarnemingen bekend zijn van bosmuis, das, eekhoorn, egel, hamster, hermelijn, huisspitsmuis, ree, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis en vos. Verder valt het plangebied binnen het bekende verspreidingsgebied van de aardmuis, bever, bunzing, damhert, dwergmuis, dwergspitsmuis, eikelmuis, grote bosmuis, haas, konijn, ondergrondse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, wezel en wild zwijn.

Voor de meer algemeen voorkomende zoogdieren waaronder aarmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos en wezel geldt dat ze in en nabij het plangebied kunnen voorkomen. Voor deze soorten geldt dat ze door de provincie Limburg bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn vrijgesteld van ontheffingsplicht ten aanzien van de Wnb. Ook voor het ree geldt deze vrijstelling. Wel dienen negatieve effecten op deze soorten als gevolg van het voornemen te allen tijde voorkomen of zo veel mogelijk beperkt te worden door het nemen van voorzorgsmaatregelen. Deze voorzorgsmaatregelen staan beschreven in §7.2. Na de werkzaamheden biedt het plangebied en de directe omgeving hiervan nog voldoende geschikt leefgebied voor deze soorten.

Het plangebied is vrij geïsoleerd gelegen in een stedelijke omgeving en is hierdoor voor meerdere beschermde soorten lastig tot niet te bereiken. Verder ontbreekt het in het plangebied aan geschikt leefgebied voor meerdere beschermde grondgebonden zoogdieren. Het voorkomen van de bever, damhart, eikelmuis, grote bosmuis, hamster en wild zwijn in het plangebied kan daarom op voorhand worden uitgesloten.

Das

De das heeft een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met bosjes, heggen en houtwallen. Maar de soort wordt ook in open terreinen waargenomen. Het voedsel van de das bestaat voor het grootste deel uit regenwormen, maar de soort eet ook bosvruchten, (val)fruit, noten en eikels. In bemeste graslanden en maïsakkers kan het meeste voedsel worden gevonden. In meer natuurlijke graslanden moet de soort meer inspanning leveren om voldoende voedsel te vinden, al vindt de soort hier wel een breder voedselaanbod.

Na raadplegen van verspreidingsgegevens van de NDFF is gebleken dat in en nabij het plangebied recent nog sporen zijn aangetroffen van de soort. Eén van deze sporen betreft een ingang van een burcht gelegen op enkele meters ten oosten van het plangebied. Het is onbekend of het hier gaat om een hoofdburcht of een bijburcht. Tijdens het veldbezoek zijn in het zuiden van het plangebied ook meerdere graafputjes gevonden (Figuur 5-1). Het is dan ook aannemelijk dat de soort in dit deel van het plangebied foerageert. Desondanks dat er in het noorden van het plangebied geen sporen zijn aangetroffen kan ervan uit worden gegaan dat dit ook onderdeel is van het foerageergebied van de soort. In dit deel van het plangebied is vooral gras aanwezig en de das kan hier makkelijk regenwormen vinden. Aangezien de soort in graslanden weinig moeite hoeft te doen om regenwormen te bemachtigen laat de das in deze gebieden ook nauwelijks sporen achter. Het voornemen leidt mogelijk tot negatieve effecten op verblijfplaatsen en foerageergebied van de das, hetgeen een overtreding van artikel 3.10, lid 1b van de Wnb is. Om de grootte van de negatieve effecten op de das te kunnen bepalen is het van belang dat bekend is hoeveel dassen gebruik maken van de burcht en het plangebied. Het uitvoeren van nader onderzoek en het aanvragen van een ontheffing is waarschijnlijk noodzakelijk. Het nader onderzoek dient worden uitgevoerd conform de richtlijnen van het kennisdocument das (BIJ12, 2017). Overtreding van artikel 3.10, lid 1b van de Wnb kan op voorhand niet worden uitgesloten.

Figuur 5-1. De graafputjes die in het zuiden van het plangebied zijn waargenomen die naar alle waarschijnlijkheid afkomstig zijn van de das. Foto's: Royal HaskoningDHV, 2022.

Eekhoorn

De eekhoorn komt vooral voor in bossen zoals loofbossen, naaldbossen maar ook gemengde bossen. Verder wordt de soort ook waargenomen in tuinen, parken en houtwallen indien er genoeg voedsel aanwezig is. De soort heeft een voorkeur voor ouder bos omdat daar meer voedsel- en nestgelegenheid is. In het plangebied zijn meerdere bomen aanwezig en grenzend aan het plangebied zijn ook enkele houtopstanden aanwezig. Tijdens het veldbezoek is in een van deze houtopstanden direct grenzend aan het plangebied ook een potentieel winternest aangetroffen van de eekhoorn (Figuur 5-2). Het is daarom aannemelijk dat de soort in en nabij het plangebied voorkomt. In de te kappen bomen zijn geen potentiële nesten van de soort of geschikte boomholten aangetroffen. Indien het voornemen plaatsvindt tijdens de voortplantingsperiode van de eekhoorn (grofweg van december tot en met februari en mei tot en met juni) kan de soort verstoord worden. Dit kan leiden tot het voortijdig verlaten van het nest, hetgeen wordt gezien als het beschadigen en/of vernielen van verblijfplaatsen van de soort. Dit is een overtreding van artikel 3.10, lid 1b, van de Wnb. Overtreding kan echter voorkomen worden door te werken buiten de kwetsbare periodes van de soort. De soort is bij ruimtelijke ingrepen in de provincie Limburg tijdens deze periodes ook vrijgesteld van ontheffingsplicht ten aanzien van de Wnb.

Figuur 5-2. De potentiële nesten van de eekhoorn die aangetroffen zijn in de houtopstand direct grenzend aan het plangebied in het oosten. Foto: Royal HaskoningDHV, 2022.

Steenmarter

De steenmarter is een soort die voorkomt in en nabij grote steden, dorpen en boerenerven en lijkt zich aan de menselijke bebouwing te hebben aangepast. Van steenmarters is bekend dat ze rust- en verblijfplaatsen creëren in kruipruimtes en loze ruimtes tussen plafonds, muren en zolders in huizen en andere gebouwen. Daarnaast maken ze ook gebruik van stapels takkenhout en kreupelhout als verblijfplaats. In het plangebied is een transformatorhuis aanwezig die mogelijk geschikte verblijfplaatsen biedt voor de soort. Echter zijn tijdens het veldbezoek geen voor de steenmarter geschikte openingen aangetroffen die toegang geven tot het transformatorhuis. Verder ontbreekt het in het plangebied aan voor de steenmarter geschikte verblijfplaatsen. Steenmarters zijn zeer opportunistisch en gebruiken veel verschillende landschapselementen om in te foerageren. In het plangebied is geschikt foerageergebied aanwezig voor de soort. Door het voornemen gaat een klein gedeelte van dit foerageergebied verloren. Echter blijft er in het plangebied en de directe omgeving hiervan nog voldoende foerageergebied beschikbaar voor de soort. Het voornemen leidt daarom niet tot negatieve effecten op de soort. Overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb is uitgesloten.

Conclusie grondgebonden zoogdieren

Het voorkomen van eekhoorn in en nabij het plangebied is niet uitgesloten. Negatieve effecten en overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb kunnen voorkomen worden door het nemen van voorzorgsmaatregelen. Het uitvoeren van nader onderzoek naar deze soort is niet noodzakelijk. Negatieve effecten op de das als gevolg van het voornemen kunnen niet worden uitgesloten. Het voornemen kan leiden tot aantasting van de kwaliteit van het foerageergebied en beschadiging van vaste verblijfplaatsen, hetgeen een overtreding van artikel 3.10, lid 1b, van de Wnb. Het uitvoeren van nader onderzoek naar het gebruik van het plangebied en de burcht door de das is daarom noodzakelijk. In het plangebied komen verschillende grondgebonden zoogdieren voor die zijn vrijgesteld van ontheffingsplicht ten aanzien van de Wnb. Wel dienen negatieve effecten op deze soorten als gevolg van het voornemen voorkomen of zo veel mogelijk beperkt te worden door het nemen van voorzorgsmaatregelen.

5.3 Vleermuizen

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Verder valt het plangebied binnen het bekende verspreidingsgebied van de baardvleermuis, bechsteins vleermuis, brandts vleermuis en vale vleermuis.

Vleermuizen maken op verschillende manieren gebruik van het landschap. Zo hebben ze verblijfplaatsen, afhankelijk van de soort, in gebouwen of in bomen. Ze gebruiken daarnaast lijnvormige structuren om zich te oriënteren in het landschap en hierlangs en ook boven open weilanden, watergangen en/of plassen te foerageren.

Verblijfplaatsen

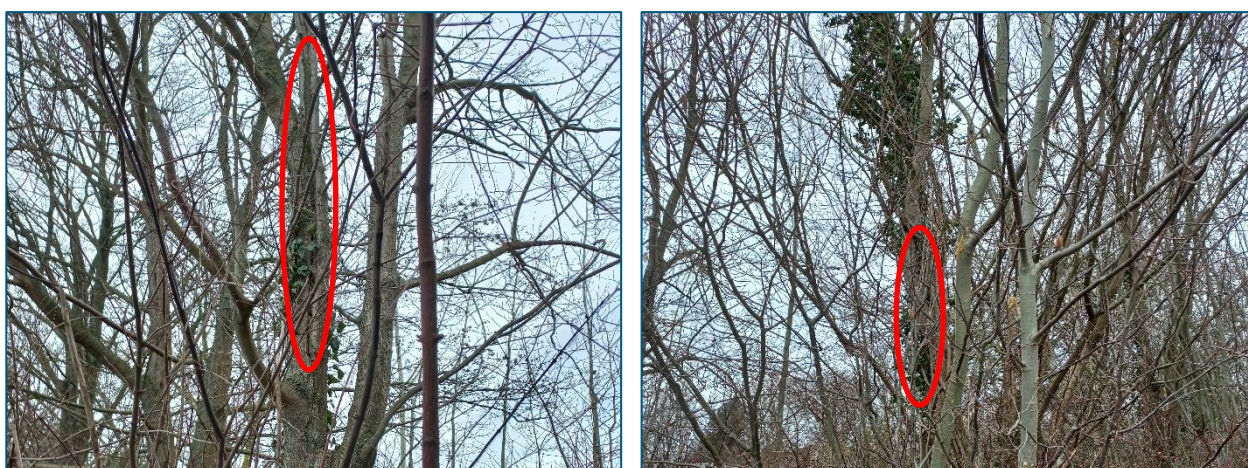
In het plangebied zijn zowel gebouwen als bomen aanwezig die mogelijk door vleermuizen gebruikt kunnen worden als verblijfplaats. Voor een gebouw kan de spouw, schoorsteen, muren en dak door vleermuizen als verblijfplaats worden gebruikt mits deze toegankelijk zijn door middel van een spleet of een andere opening. In het plangebied is een transformatorhuis aanwezig die potentieel geschikte verblijfplaatsen biedt voor gebouwbewonende vleermuizen. Zo is het transformatorhuis toegankelijk door de aanwezigheid van stootvoegen in de muren (Figuur 5-3). Dit gebouw wordt voor het voornemen niet gesloopt. Mogelijk leidt de voorgenomen ingreep wel tot negatieve effecten op verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Dit is het geval wanneer de werkzaamheden 's nachts tijdens het actieve seizoen van vleermuizen (grofweg half maart tot en met half november) worden uitgevoerd en daarbij kunstverlichting

wordt toegepast dat gericht is op het transformatorhuis. Door het nemen van voorzorgsmaatregelen kunnen deze negatieve effecten, en daarmee overtreding van de Wnb, worden voorkomen. Voor het voornemen wordt nabij het transformatorhuis geen extra verlichting geplaatst. Het voornemen leidt daarom niet tot permanente negatieve effecten op verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen.

Boombewonende vleermuizen gebruiken als verblijfplaats bomen met holtes, scheuren en spleten. In en nabij het plangebied zijn verschillende bomen aanwezig die potentieel geschikte verblijfplaatsen bieden voor boombewonende vleermuizen. In de te kappen bomen zijn ook enkele spleten aangetroffen (Figuur 5-4). Deze bomen zijn echter niet geschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen wegens het gebrek aan geschikte in- en uitvliegmogelijkheden door de aanwezigheid van hoge vegetatie. In de andere te kappen bomen ontbreekt het aan voor vleermuizen geschikte verblijfplaatsen. Overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb is daarom niet aan de orde voor boombewonende vleermuizen.

Figuur 5-3. Het transformatorhuis met potentieel voor vleermuizen geschikte verblijfplaatsen door de aanwezigheid van stootvoegen (rood omlijnd). Foto's: Royal HaskoningDHV, 2022.

Figuur 5-4. Spleten in de te kappen bomen die door de aanwezige vegetatie niet geschikt zijn voor vleermuizen. Foto's: Royal HaskoningDHV, 2022.

Vliegroutes en foerageergebied

In het midden van het plangebied is een bomenrij aanwezig die potentieel geschikt is als vliegroute voor vleermuizen. Deze bomen worden voor het voornemen gekapt. In de directe omgeving van het plangebied

zijn nog verschillende bomen aanwezig die gebruikt kunnen worden als vliegroute voor vleermuizen. De te kappen bomen zijn daarom geen onderdeel van een essentiële vliegroute. Het voornemen leidt daarom niet tot negatieve effecten op vliegroutes van vleermuizen. Het plangebied en de directe omgeving hiervan biedt door de aanwezigheid van open plekken en begroeiing geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Alleen het zuiden van het plangebied is niet geschikt als foerageergebied door de aanwezigheid van lantaarnpalen. Voor het voornemen gaat geen geschikt foerageergebied van vleermuizen verloren in het plangebied. Een groot deel van het plangebied is momenteel al niet geschikt als foerageergebied door de aanwezigheid van lantaarnpalen. Na het voornemen blijft dit deel van het plangebied ongeschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het noorden van het plangebied blijft daarentegen wel geschikt als foerageergebied. In dit deel van het plangebied wordt voor het voornemen ook geen extra verlichting geplaatst. In dit deel van het plangebied worden verder de te kappen bomen ook gecompenseerd door het planten van nieuwe bomen. Het voornemen leidt daarom niet tot permanent negatieve effecten op vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen. Het optreden van tijdelijke negatieve effecten zijn echter niet uitgesloten. Deze kunnen optreden wanneer de werkzaamheden 's nachts tijdens het actieve vleermuisseizoen (grootweg half maart tot en met november) worden uitgevoerd en daarbij kunstverlichting wordt toegepast. Door het nemen van voorzorgsmaatregelen kunnen deze negatieve effecten, en daarmee overtreding van de Wnb, worden voorkomen. Deze voorzorgsmaatregelen staan beschreven in §7.2.

Conclusie vleermuizen

In het plangebied zijn mogelijk verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig. In het plangebied ontbreekt het aan geschikte verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen. Deze zijn mogelijk wel aanwezig in de directe omgeving van het plangebied. Het plangebied biedt daarnaast geschikt foerageergebied en niet essentiële vliegroutes. Het voornemen leidt niet tot permanent negatieve effecten op foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen. Tijdelijke negatieve effecten door het voornemen zijn niet uitgesloten. Wanneer de werkzaamheden 's nachts worden uitgevoerd in het actieve vleermuisseizoen (grootweg half maart tot en met half november) en daarbij kunstverlichting wordt toegepast, kan dit verstoring van langsvliegende en foeragerende vleermuizen veroorzaken, hetgeen een overtreding van artikel 3.5, lid 2, van de Wnb. Met behulp van het nemen van voorzorgsmaatregelen kan een overtreding worden voorkomen. Deze voorzorgsmaatregelen staan beschreven in §7.2.

5.4 Broedvogels

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat binnen het plangebied of in de directe omgeving daarvan waarnemingen bekend zijn van verschillende soorten broedvogels met zowel jaarrond als niet-jaarrond beschermde nesten. Tijdens het veldbezoek zijn er in enkele bomen in en nabij het plangebied nesten aangetroffen. Verder zijn tijdens het veldbezoek soorten als duif, koolmees, pimpelmees en zwarte kraai waargenomen.

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten waarvan in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn, zijn: blauwe reiger, boerenzwaluw, buizerd, draaihals, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, kramsvogel, ooievaar, ransuil, ringmus, rode wouw, roek, sperwer, steenuil, torenvalk en wespandief.

Deze soorten kunnen grootweg worden onderverdeeld in gebouwbewonende soorten: boerenzwaluw, gierzwaluw, huismus, huiszwaluw en ringmus; en boombewonende soorten: buizerd, draaihals, havik, kramsvogel, ransuil, rode wouw, roek, sperwer, steenuil, torenvalk en wespandief. De grote gele kwikstaart broedt bij stromend water in een nis in de muur, onder een brug of bij boomwortels in de oevers. De ijsvogel broedt in zelf gegraven tunnels in oevers, in wanden, tussen boomwortels en in kunstmatige ijsvogelwanden. De kerkuil broedt meestal in speciale nestkasten en af en toe in boomholten. De ooievaar broedt op hoge plekken zoals telefoonpalen, schoorstenen, kerktorens en bomen. Steenuil broedt in holtes

van bomen maar ook in rustige hoekjes, in nissen van gebouwen of schuren en speciale nestkasten. In het plangebied ontbreekt het aan stromend water waardoor het voorkomen van nesten van de grote gele kwikstaart in het plangebied kan worden uitgesloten. Verder is in het plangebied één gebouw aanwezig. Deze is echter niet geschikt voor gebouwbewonende soorten doordat het ontbreekt aan dakgoten en voor gebouwbewonende vogels geschikte spleten. In het noordoosten net buiten het plangebied is tijdens het veldbezoek één nest aangetroffen waarvan op voorhand niet kon worden uitgesloten dat deze afkomstig is van een broedvogel met een jaarrond beschermd nest. Verder is er in één van de te kappen bomen ook een nest aangetroffen die mogelijk afkomstig is van een broedvogel met een jaarrond beschermd nest (Figuur 5-5). Daarbij zijn nabij het plangebied ook waarnemingen bekend van broedende vogels met een jaarrond beschermd nest zoals sperwer. Het is mogelijk dat één van de aangetroffen nesten van deze soort afkomstig is. Negatieve effecten als gevolg van het voornemen op vogels met een jaarrond nest kan daarom niet worden uitgesloten. Het uitvoeren van nader onderzoek is noodzakelijk. Overtreding van artikel 3.1, lid 2 en 4, van de Wnb is op voorhand niet uitgesloten.

Figuur 5-5. Het nest (rood omcirkeld) dat in het noordoosten net buiten het plangebied is waargenomen en mogelijk afkomstig is van een broedvogel met een jaarrond beschermd nest. Foto's: Royal HaskoningDHV, 2022.

Algemene broedvogels

In en rondom het plangebied zijn verschillende waarnemingen bekend van broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten. In het plangebied zijn verschillende bomen en struiken aanwezig waar vogels in kunnen broeden. Tijdens het veldbezoek zijn ook meerdere nesten waargenomen in en nabij het plangebied afkomstig van algemene broedvogels (Figuur 5-6). Twee van deze bomen worden voor het voornemen gekapt. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen, kunnen broedende vogels in het plangebied en de directe omgeving hiervan worden verstoord. Verder kunnen tijdens het broedseizoen bomen worden gekapt waar algemene broedvogels in broeden. Overtreding van artikel 3.1, lid 1, 2 en 4, van de Wnb is niet uitgesloten. Overtreding kan voorkomen worden door het nemen van voorzorgsmaatregelen. Deze voorzorgsmaatregelen staan beschreven in §7.2.

Figuur 5-6. Een nest dat in de houtopstand grenzend aan het plangebied is waargenomen (rood omcirkeld). Foto: Royal HaskoningDHV, 2022.

Conclusie broedvogels

In het plangebied en de directe omgeving hiervan zijn mogelijk nesten van jaarrond beschermde broedvogels aanwezig. Nader onderzoek moet uitwijzen of het om soorten met jaarrond beschermd nest gaat en of het voornemen leidt tot negatieve effecten op deze soorten. Verder broeden er in en nabij het plangebied vogels zonder jaarrond beschermd nest. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens de broedperiode kunnen deze leiden tot het opzettelijk vernietigen of beschadigen van nesten en eieren van vogels of het voortijdig verlaten van het nest, hetgeen een overtreding is van artikel 3.1, lid 1, 2 en 4 van de Wnb. In het plangebied dienen voorzorgsmaatregelen te worden getroffen om negatieve effecten op algemene broedvogels te voorkomen.

5.5 Vissen

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van beschermde vissen. In de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van elrits en gestippelde alver. In het plangebied ontbreekt het aan open wateren. Het voorkomen van beschermde vissen in het plangebied kan daarom op voorhand worden uitgesloten.

In het plangebied ontbreekt het aan open wateren. Overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vissen is daarom op voorhand uitgesloten.

5.6 Amfibieën

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Verder valt het plangebied binnen het bekende verspreidingsgebied van de kamsalamander, meerkikker, rugstreeppad en vroedmeesterpad.

Op het terrein van de voetbalvereniging ten zuiden van het plangebied is een poel gelegen die mogelijk geschikt is voor algemeen voorkomende amfibieënsoorten als bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Het is mogelijk dat deze soorten in de begroeiing van het zuidelijke deel van plangebied overwinteren. Na het voornemen zijn er in het plangebied nog steeds geschikte overwinteringsplaatsen aanwezig voor deze soorten. Verder geldt dat deze soorten door de provincie Limburg vrijgesteld zijn van ontheffingsplicht bij ruimtelijke ingrepen. Wel dienen negatieve effecten als gevolg van het voornemen voorkomen of zo veel mogelijk beperkt te worden door het nemen van voorzorgsmaatregelen. Deze voorzorgsmaatregelen staan beschreven in §7.2.

Het water op het terrein van de voetbalvereniging is niet geschikt voor streng beschermde amfibieënsoorten als Alpenwatersalamander, kamsalamander en vroedmeesterpad. De poel is ogenschijnlijk vervuild en verder ontbreekt geschikt landhabitat in de directe omgeving van het plangebied. Het voorkomen van deze soorten in en nabij het plangebied kan daarom op voorhand worden uitgesloten.

Rugstreeppad

Rugstreeppad is een soort van open zandige locaties en/of gebieden met veel ondiep water, zoals poelen, greppels en poldersloten. Vaak graven rugstreeppadden zichzelf in vergraafbare bodem in of schuilen ze onder elementen zoals tegels, pellets, tractorbanden. Maar ook bestaande ruimtes, zoals muizenholletjes, worden gebruikt. In de winter moeten de verblijfplaatsen vorstvrij zijn en boven het grondwaterpeil liggen. Binnen het plangebied en de directe omgeving hiervan zijn er geen ondiepe poelen of ondiepe watergangen aanwezig. Tevens ontbreken open zandige locaties binnen het plangebied, waardoor zowel land- als voortplantingshabitat van de rugstreeppad op dit moment kan worden uitgesloten binnen het plangebied. Het voorkomen van de soort in en nabij het plangebied kan daarom op voorhand worden uitgesloten.

In het plangebied ontbreekt het aan open wateren. Ten zuiden van het plangebied is wel een poel aanwezig die geschikt is voor algemeen voorkomende amfibieënsoorten. Het is mogelijk dat deze soorten in het zuidelijke deel van het plangebied overwinteren. Deze soorten zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijgesteld van ontheffingsplicht ten aanzien van de Wnb. Wel dienen negatieve effecten op deze soorten als gevolg van het voornemen voorkomen of zoveel mogelijk beperkt te worden door het nemen van voorzorgsmaatregelen. Verder ontbreekt het in het plangebied en de directe omgeving hiervan aan geschikt habitat voor andere onder de Wnb beschermde amfibieën.

5.7 Reptielen

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van hazelworm, levendbarende hagedis en muurhagedis.

Hazelworm

De hazelworm heeft een voorkeur voor vochtige gebieden met dichte vegetatie. De soort wordt aangetroffen in bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, in bermen en ruderaal plaatsen. Echter worden de meeste waarnemingen gedaan in bos- en heidegebieden. Belangrijk is dat het leefgebied voldoende variatie in structuur heeft. In het plangebied ontbreekt het veelal aan dichte vegetatie en houtopstanden. Direct grenzend aan het plangebied zijn wel houtopstanden aanwezig die matig geschikt zijn voor de soort. Mede

door de geringe omvang en de geïsoleerde ligging van het plangebied wordt het voorkomen van de soort in en nabij het plangebied uitgesloten.

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die een voorkeur heeft voor heide en hoogveen maar wordt ook waargenomen langs infrastructuur en bij bos en struweel. Het plangebied en de directe omgeving hiervan biedt maar gering geschikt leefgebied voor de soort door de beperkte aanwezigheid van houtopstanden en struweel. Verder is het plangebied gelegen in een stedelijke omgeving en is enkele kilometers ten oosten van het plangebied geschikt leefgebied aanwezig. Hierdoor wordt het voorkomen van de soort in en nabij het plangebied uitgesloten.

Muurhagedis

De muurhagedis komt voor op warme, stenige plekken zoals rotswanden. In deze muren of rotsen dienen voldoende spleten aanwezig te zijn in verband met de thermoregulatie van de soort, de overwintering en bescherming tegen predatoren. Verder dienen deze niet te veel beschaduwd te worden zodat er voldoende zonplaatsen aanwezig zijn. In het plangebied is transformatorhuis aanwezig maar deze biedt geen geschikt leefgebied voor de muurhagedis. Het voorkomen van de soort in het plangebied kan daarom op voorhand worden uitgesloten.

Conclusie reptielen

Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor onder de Wnb beschermde reptielen. Overtredingen van verbodsbepalingen van de Wnb zijn niet aan de orde. Het uitvoeren van nader onderzoek en het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

5.8 Ongewervelden

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van grote weerschijnvlinder, iepenpage en teunisbloempijlstaart. Verder valt het plangebied binnen het bekende verspreidingsgebied van het beekrombout, bosbeekjuffer, bruin dikkopje, grote vos, sleedoorpage en veldparelmoervlinder.

Beekrombout en bosbeekjuffer

De beekrombout en bosbeekjuffer leven nabij beken en hebben een voorkeur voor zuurstofrijk, stromend water. In en nabij het plangebied ontbreekt het aan beken. Het is dan ook uitgesloten dat beide soorten in het plangebied of de directe omgeving hiervan voorkomen.

Bruin dikkopje

Het bruin dikkopje komt voor in zowel droge als vochtige graslanden mits de vegetatie laag en open is. De soort komt tegenwoordig vooral voor in droog en schraal kalkgrasland op zuidhellingen met lage en kruidenrijke vegetatie. De waardplanten van de soort zijn gewone rolklaver en soms ook bont kroonkruid of moerasrolklaver. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt habitat voor de soort. Het voorkomen van het bruin dikkopje in het plangebied is daarom uitgesloten.

Grote vos

De grote vos komt voor in vochtige gebieden waar grote vrijstaande bomen aanwezig zijn zoals open bossen, bosranden en boomgaarden. De waardplanten van de soort zijn vooral iep maar ook zoete kers en enkele wilgensoorten. Voor het voornemen worden geen potentiële waardplanten van de soort gekapt. Mogelijk zijn in de houtopstanden grenzend aan het plangebied wel waardplanten van de soort aanwezig. Het is daarom mogelijk dat de soort incidenteel in het plangebied wordt waargenomen. Het voornemen leidt daarentegen niet tot negatieve effecten op de soort. Overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb zijn daarom niet aan de orde.

Grote weerschijnvlinder

De grote weerschijnvlinder heeft een voorkeur voor oude, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen. De soort vliegt vooral op open plaatsen, langs bospaden of bosranden of bij beken. De waardplanten van de soort zijn vooral boswilg maar soms ook grauwe wilg die bij voorkeur op beschutte plaatsen in halfschaduw staan. De waardplanten van de soort zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen in het plangebied. Mogelijk zijn waardplanten wel aanwezig in de houtopstanden ten noordoosten en oosten van het plangebied. Het voornemen leidt daarentegen niet tot negatieve effecten op de soort. Overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb zijn daarom niet aan de orde.

Iepenpage

De iepenpage komt voor in bossen, bosranden, parken en grote tuinen. De vlinder komt vooral voor bij bloeiende en vruchtdragende iepen of op relatief jonge iepen. De waardplant van de soort zijn verschillende soorten iep. Voor het voornemen worden geen potentiële waardplanten van de soort gekapt. Mogelijk zijn in de houtopstanden grenzend aan het plangebied wel waardplanten van de soort aanwezig. Het is daarom mogelijk dat de soort incidenteel in het plangebied wordt waargenomen. Het voornemen leidt daarentegen niet tot negatieve effecten op de soort. Overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb zijn daarom niet aan de orde.

Sleedoornpage

De soort komt voor in sleedoornstruwelen, houtwallen en bosranden maar wordt de laatste jaren steeds vaker aangetroffen in tuinen en parken in stedelijk gebied. Het leefgebied is vaak gelegen nabij de overgang van zand naar voedselrijke grond zoals rivierklei. In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen sleedoornstruwelen aangetroffen. Het voorkomen van de soort in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart komt voor in open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten van de soort zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart. De soort komt vooral voor op plaatsen waar een grote concentratie van waardplanten aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen waardplanten van de teunisbloempijlstaart waargenomen. Verder hebben teunisbloem en wilgenroosje een voorkeur voor een kalkhoudende en matig voedselrijke bodem. Dergelijk habitat ontbreekt in het plangebied. Het voorkomen van de soort binnen het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Veldparelmoervlinder

De soort komt voor in kruidenrijke, droge, schrale graslanden met een open, kort en vrij rommelige mozaïekstructuur. De waardplant van de soort is smalle weegbree en deze dient in grote aantallen voor te komen in de leefgebieden van de soort. In het plangebied overheersen verschillende grassoorten. Het ontbreekt aan kruidenrijke, droge, schrale graslanden met een hoge dichtheid aan smalle weegbree. Het voorkomen van de soort in het plangebied wordt daarom niet verwacht. Overtredingen van verbodsbepalingen van de Wnb zijn niet aan de orde.

Conclusie ongewervelden

In het plangebied ontbreekt het aan essentieel leefgebied voor onder de Wnb beschermde ongewervelden. Incidenteel kunnen grote vos, grote weerschijnvlinder en iepenpage worden waargenomen doordat de omgeving van het plangebied mogelijk geschikt habitat vormt. Echter zijn er geen negatieve effecten op deze soorten. Verder vormt het plangebied geen geschikt leefgebied voor de beekrombout, bosbeekjuffer,

bruin dikkopje, sleedoornpage, teunisbloempijlstaart en de veldparelmoervlinder. Overtredingen ten aanzien van de Wnb zijn uitgesloten. Het uitvoeren van nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.9 Samenvatting beschermde soorten

Het onderstaande overzicht geeft een samenvatting van de mogelijk voorkomende beschermde soorten in en rondom het plangebied en de hierboven beschreven effecten (Tabel 5-1). In deze samenvatting is ook beschreven of nader vervolgonderzoek noodzakelijk is en eventueel ontheffing noodzakelijk is. Er worden geen beschermde vaatplanten, reptielen, vissen en ongewervelden verwacht.

Tabel 5-1. Overzicht van voorkomende en niet uitgesloten soorten in het onderzoeksgebied, de mogelijk optredende negatieve tijdelijke en permanente effecten, en welk verbodsartikel van toepassing is. Er is ook aangegeven of vervolgonderzoek noodzakelijk is.

Soortgroep	Mogelijk voorkomende soorten	Tijdelijke en/of permanente effecten?	Verbodsartikel Wnb	Vervolgstappen
Vaatplanten	-	-	-	-
Grondgebonden zoogdieren	Das	Aantasten van verblijfplaatsen	Artikel 3.10, lid 1b	Het uitvoeren van nader onderzoek naar het gebruik van het plangebied en de burcht door de das. Mogelijk aanvragen van ontheffing.
	Algemene soorten als: aarmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos en wezel	Doden van individuen en aantasten van verblijfplaatsen	Artikel 3.10, lid 1a en 1b	Soorten zijn vrijgesteld van ontheffingsplicht. Er dienen wel voorzorgsmaatregelen genomen te worden
Vleermuizen	Baardvleermuis, bechsteins vleermuis, brandts vleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, vale vleermuis en watervleermuis.	Verstoren en/of aantasten van verblijfplaatsen	Artikel 3.5, lid 1, 2 en 4	Voorzorgsmaatregelen nemen
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	Blauwe reiger, boerenzwaluw, buizerd, draaihals, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, kramsvogel, ooievaar, ransuil, ringmus, rode wouw, roek, sperwer, steenuil, torenvalk en wespandief	Verstoring van broedende vogels, doden van individuen en/of aantasten van verblijfplaatsen	Artikel 3.1, lid 1, 2 en 4	Nader onderzoek naar gebruik plangebied door broedvogels met jaarrond beschermd nest. Mogelijk aanvragen van ontheffing en voorzorgsmaatregelen nemen.

Soortgroep	Mogelijk voorkomende soorten	Tijdelijke en/of permanente effecten?	Verbodsartikel Wnb	Vervolgstappen
Algemene broedvogels	Verschillende soorten	Verstoring van broedende vogels en doding van individuen	Artikel 3.1, lid 1, 2 en 4.	Voorzorgsmaatregelen nemen
Amfibieën	Algemene soorten als: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander	Doden van individuen en aantasten van verblijfplaatsen	Artikel 3.10, lid 1a en 1b	Soorten zijn vrijgesteld van ontheffingsplicht. Er dienen wel voorzorgsmaatregelen genomen te worden.
Reptielen	-	-	-	-
Vissen	-	-	-	-
Ongewervelden	-	-	-	-

6 Beschermde houtopstanden

6.1 Wettelijk beschermde houtopstanden

Toetsing aan de wettelijke bescherming van houtopstanden

De wettelijke bescherming van houtopstanden vanuit de Wet natuurbescherming betreft de houtopstanden die zijn gelegen buiten de bebouwde kom en die een oppervlakte hebben van meer dan 1.000 vierkante meter (10 are) of bestaan uit meer dan 20 bomen. Indien een deel van deze houtopstand of de gehele houtopstand wordt gekapt is een het doen van een kapmelding verplicht en geldt een herplantplicht. Vanwege de ligging van het plangebied wordt ervan uitgegaan dat het gehele plangebied binnen de bebouwde kom is gelegen. Dat betekent dat er geen sprake is van de kap van houtopstanden, zoals bedoeld in de Wnb.

Conclusie

Het gehele plangebied ligt binnen de bebouwde kom. Dit betekent dat er geen sprake is van de kap van houtopstanden, zoals bedoeld in de Wnb. Er behoeft daarom geen kapmelding te worden gedaan voor het kappen van de bomen voor de Wnb.

6.2 Planologisch beschermde houtopstanden

Toetsing beleid gemeente Maastricht

In de gemeente Maastricht geldt dat een omgevingsvergunning moet worden aangevraagd bij het kappen van bomen met een stamomtrek van meer dan 15 centimeter gemeten op 130 centimeter hoogte vanaf de grond. Het bevoegd gezag kan een vergunning weigeren als het bomen betreft met een natuurlijke, maatschappelijke en/of cultuurhistorische waarde. Verder kan het bevoegd gezag voorwaarden meegeven waarbij de kap van de bomen aan moet worden voldaan. Deze voorwaarden kunnen bestaan uit een herplantplicht en eventueel een bepaalde periode waarin deze plaats moet vinden.

Voor het kappen van de bomen in het plangebied dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd. Het is onduidelijk of de te kappen bomen in het plangebied een natuurlijke, maatschappelijke en/of cultuurhistorische waarde hebben en of door het bevoegd gezag voorwaarden worden meegegeven voor de kap van de bomen.

7 Conclusie en advies

7.1 Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden

Negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie tijdens de aanlegfase zijn vrijgesteld van een natuurvergunningsplicht. Wel dient emissie van stikstof tijdens de aanlegfase zoveel mogelijk beperkt te worden. Verdere vervolgstappen ten aanzien van stikstofdepositie tijdens de aanlegfase zijn niet aan de orde. Daarentegen kan het voornemen in de gebruiksfase wel zorgen voor een toename van stikstofdepositie met mogelijk negatieve effecten op omliggende Natura 2000 gebieden. Het uitvoeren van een AERIUS-berekening is daarom noodzakelijk. Als uit deze berekening blijkt dat de toename van stikstof in de gebruiksfase gelijk of meer is dan 0,01 N mol/ha/j, dient een aanvullende beoordeling worden opgesteld waarin compenserende maatregelen worden beschreven. Daaropvolgend is het aanvragen van een vergunning mogelijk noodzakelijk in het kader van de Gebiedsbescherming van de Wet natuurbescherming. Overige effecten zoals effecten als gevolg van geluid, licht en trillingen zijn op voorhand uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg (BNLZL)

Het plangebied is niet gelegen binnen het Natuurnetwerk Nederland of het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Het plangebied grenst hier ook niet aan. Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden en de kernkwaliteiten van het NNN en BNLZL zijn daarom op voorhand uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen nodig.

7.2 Beschermde soorten

Het plangebied voorziet op grond van de geraadpleegde verspreidingsgegevens en de aanwezige habitats niet in leefgebied van krachtens de Wnb beschermde vaatplanten, reptielen, en ongewervelden. Het overtreden van een verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soortgroepen wordt niet verwacht. Het uitvoeren van nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk.

Het plangebied is geschikt voor meer algemeen voorkomende zoogdieren zoals muizen, bunzing, egel, haas, hermelijn, konijn, vos en wezel. Deze soorten zijn door de provincie Limburg echter vrijgesteld van ontheffingsplicht bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel dienen negatieve effecten op deze soorten als gevolg van het voornemen voorkomen of zo veel mogelijk beperkt te worden door het nemen van voorzorgsmaatregelen. De voorzorgsmaatregelen moeten worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol. Het ecologisch werkprotocol dient tijdens de werkzaamheden op locatie aanwezig te zijn en de mensen in het veld dienen op de hoogte te zijn van de inhoud van het ecologisch werkprotocol.

Het plangebied is onderdeel van het foerageergebied van de das. In de houtopstand direct grenzend aan het plangebied is daarnaast een burcht aanwezig van de soort. Negatieve effecten op de das als gevolg van het voornemen kunnen niet worden uitgesloten. Het uitvoeren van nader onderzoek naar het gebruik van het plangebied en de burcht door de das is daarom noodzakelijk.

Verder is tijdens het veldbezoek in het plangebied en ten noordoosten hiervan nesten aangetroffen die mogelijk afkomstig zijn van een broedvogel met een jaarrond beschermd nest zoals sperwer. Nader onderzoek moet uitwijzen van welke soort dit nest afkomstig is en of het voornemen leidt tot negatieve effecten op deze soort.

Voorzorgsmaatregelen en algemene zorgplicht (ex. Artikel 1.11 van de Wnb)

In deze paragraaf zijn voorzorgsmaatregelen voorgesteld voor soorten waar (mogelijk) negatieve effecten op te verwachten zijn. Voor alle soorten geldt de algemene zorgplicht. Onderstaand wordt een aantal maatregelen beschreven om aan de algemene zorgplicht te voldoen:

- De werkzaamheden worden zoveel als mogelijk overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd. Bij nachtelijke werkzaamheden wordt aangepaste verlichting gebruikt die gericht is op de bouwplaats en niet op het omringende landschap. Veel algemene en beschermde diersoorten zijn vooral actief gedurende de vroege ochtend, late avond en nacht;
- In de groene delen aangrenzend aan het plangebied wordt (indien betreden nodig is) één richting opgewerkt, zodat kleine (zoog)dieren van de werkzaamheden vandaan kunnen vluchten. Houd hierbij rekening met vluchtwegen (werk dus niet richting een doodlopende hoek) en zorg dat de dieren voldoende vrije ruimte hebben;
- De aannemer maakt enkel gebruik van de ruimte die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden en ontziet daarbij plaatsen met begroeiing en/of beplanting zoveel mogelijk. Zo wordt onnodige verstoring van dieren en planten voorkomen;
- Wanneer de werkzaamheden gedurende langere tijd stilliggen, dient het terrein vóór herstart van de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een erkend ecoloog.

Broedvogels

Het heeft de aanbeveling om de werkzaamheden buiten het algemene broedseizoen van vogels uit te voeren (circa 15 augustus tot 15 maart), om verstoring uit te sluiten. Wanneer toch in het broedseizoen gewerkt gaat worden, is het aan te bevelen om voorafgaande de start van de werkzaamheden het terrein door een ter zake kundig ecoloog te laten controleren op aanwezige broedvogels. Indien geen in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, kunnen de werkzaamheden starten. Indien echter in gebruik zijnde nesten worden vastgesteld, moet worden beoordeeld of de werkzaamheden kunnen aanvangen.

Ontheffing voor vernietiging van broedgevallen wordt in principe niet verleend, waardoor het nemen van maatregelen om (langdurige) verstoring of vernietiging van broedgevallen te voorkomen noodzakelijk is. Het verstoren van broedgevallen van vogels zonder jaarrond beschermde nesten is te voorkomen door:

- Buiten het broedseizoen te werken, of;
- Te zorgen dat buiten de verstoringsafstand van de broedgevallen gewerkt wordt;
- Voorafgaand aan het broedseizoen de broedbiotoop voor vogels ongeschikt te maken en/of;
- De werkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen te laten beginnen en in een, voor zover mogelijk, constante intensiteit te laten doorgaan gedurende het broedseizoen. Het grote voordeel van deze methode is, dat de verstoringsafstand “automatisch” bepaald wordt: vogels zullen uit eigen beweging een nestplaats kiezen buiten hun specifieke verstoringsafstand. Nadeel is dat de constante intensiteit (zowel in tijd als in ruimte) lastig te realiseren is.

Veel methoden om tijdens het broedseizoen door te kunnen werken, zijn niet “waterdicht”; het is vaak niet te garanderen dat broedgevallen niet zullen optreden. Buiten het broedseizoen werken heeft dan ook de voorkeur om overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van broedvogels te voorkomen.

Eekhoorn

Indien werkzaamheden tijdens de kwetsbare periode van de eekhoorn worden uitgevoerd kan dit leiden tot overtreding van artikel 3.10, lid 1b, van de Wnb. Overtreding van de verbodsbepaling van de Wnb kan voorkomen worden door buiten de kwetsbare periodes van de soort te werken. Werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd in de periode maart tot en met april en de periode juli tot en met november. Tijdens deze periode is de soort in de provincie Limburg bij ruimtelijke ingrepen ook vrijgesteld van ontheffingsplicht ten aanzien van de Wnb.

Om het verstoren van foeragerende of langsvliegende vleermuizen, of verblijfplaatsen in en nabij het plangebied (en overtreding van verbodsartikelen van de Wnb) te voorkomen zijn de volgende maatregelen nodig:

- De aanlegwerkzaamheden bij daglicht uit te voeren van zonsopkomst tot zonsondergang of bij nachtelijke werkzaamheden aangepaste verlichting te gebruiken die gericht is op de bouwplaats en niet op het omringende landschap.
- Bovenstaande maatregel is van toepassing indien gewerkt wordt in de actieve periode van vleermuizen, indien buiten de actieve periode van vleermuizen gewerkt wordt, dus in de winterrustperiode van half november t/m half maart, zijn geen aanvullende maatregelen nodig en kan regulier licht worden toegepast, met de aantekening dat het voorkomen van verstrooiing naar de omgeving ook in de winterperiode nodig blijft ten aanzien van leefgebieden van bijvoorbeeld zoogdieren en vogels.

7.3 Beschermde houtopstanden

Wettelijk beschermde houtopstanden

Het gehele plangebied ligt binnen de bebouwde kom. Dit betekent dat er geen sprake is van kap van houtopstanden, zoals bedoeld in de Wnb. Het aanvragen van een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming is niet van toepassing.

Planologisch beschermde houtopstanden

Voor het kappen van de bomen dient een omgevingsvergunning aangevraagd te worden. Een vergunning kan geweigerd worden indien bomen gekapt gaan worden met een natuurlijke, maatschappelijke en/of cultuurhistorische waarde. Het bevoegd gezag kan ook voorwaarden meegeven waarbij de kap van de bomen aan voldaan moet worden.

7.4 Biodiversiteitsverbetering

In het plangebied worden voor het voornemen meerdere bomen en struiken geplant. Er wordt vanuit biodiversiteit geadviseerd om te kiezen voor inheemse bomen en struiken. Inheemse bomen en planten hebben namelijk meer toegevoegde waarde voor verschillende soorten dan exoten.

Geraadpleegde literatuur

- <https://www.floravannederland.nl>, informatie over planten
- <https://www.ravon.nl/>, informatie over amfibieën en reptielen
- <https://www.verspreidingsatlas.nl/>, informatie over de verspreiding van beschermde soorten
- <https://www.vleermuis.net/>, informatie over vleermuizen
- <https://www.vlinderstichting.nl/>, informatie over vlinders en libellen
- <https://www.vogelbescherming.nl/>, informatie over vogels
- <https://www.zoogdiervereniging.nl/>, informatie over zoogdieren
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Das, versie 1.0 (BIJ12-2017-003)
- Ministerie van LNV, 2014. Effectenindicator Natura 2000-gebieden. Verkregen op: <https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>, geraadpleegd op 22 februari 2022
- NDFF. Nationale Databank Flora en Fauna. Gegevens van afgelopen 10 jaar, geraadpleegd op 21 februari 2022. Verkregen op: <https://www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>
- RIVM, 2018. Atlas Leefomgeving, Natura 2000-gebieden. Vergregen op: <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten>, geraadpleegd op 22 februari 2022
- Website omgevingsweb, 2022. Wet en Besluit stikstofreductie en natuurverbetering: een verlichting voor de bouwsector. <https://www.omgevingsweb.nl/nieuws/wet-en-besluit-stikstofreductie-en-natuurverbetering-een-verlichting-voor-de-bouwsector/>, geraadpleegd op 22 februari 2022

Bijlage 1: Beknopt kader natuurwet- en regelgeving

In Nederland is de bescherming van bepaalde soorten planten en dieren geregeld in de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Deze wet bevat regels voor de bescherming van natuurgebieden, in het wild levende dier- en plantensoorten en houtopstanden in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is de natuur te beschermen, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van biologische diversiteit zonder de lasten te verhogen.

Naast de bescherming van natuur en biodiversiteit voorziet de Wnb in de decentralisatie van taken en bevoegdheden en de vereenvoudiging van regelgeving. De Europese regelgeving, met name de Vogel- en Habitatrichtlijn, vormt het kader en het uitgangspunt van deze wet. Het instrumentarium van de Wnb sluit aan op het huidige omgevingsrecht en de toekomstige Omgevingswet. De uitwerking van de wet is vastgelegd in de regeling en het besluit natuurbescherming.

De Wet natuurbescherming kent naast de algemene zorgplicht (art 1.11) een tweetal hoofdstukken die relevant zijn voor voorliggend voornemen. Hoofdstuk 2 van de Wnb gaat over de Natura 2000-gebieden en hoofdstuk 3 over soorten.

A1.1.1 Beschermde gebieden (Wnb hoofdstuk 2)

Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgelegd in de (ontwerp)aankwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingsdoelstellingen beschrijven voor de (in ontwerp) aangewezen habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten in het gebied of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is, of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd.

Projecten of handelingen die negatieve effecten kunnen hebben op Natura 2000-gebieden en bijbehorende instandhoudingsdoelen zijn conform artikel 2.7 van de Wnb in beginsel niet toegestaan. Een Voortoets in de oriëntatiefase kan uitsluitel geven of het plan geen negatieve effecten heeft (geen vervolg) of dat een passende beoordeling vereist is.

In de passende beoordeling worden het projecteffect beoordeeld, in cumulatie met overige vergunde projecten en/of handelingen, die gevolgen hebben voor dezelfde instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied waar het project effect op heeft. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significant negatieve effecten niet zijn uit te sluiten, dient eerst gekeken te worden of mitigerende maatregelen mogelijk zijn om deze effecten op te heffen. Zijn mitigerende maatregelen niet mogelijk dan volgt de ADC-toets, waarbij eerst gekeken moet worden of er geen alternatieven zijn, of er dwingende redenen van groot belang van toepassing is en of compensatie mogelijk is om de significant negatieve effecten op te lossen.

A1.1.2 Beschermde soorten (Wnb hoofdstuk 3)

De Wnb kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming nodig hebben. Voor alle in het wild levende planten en dieren (dus ook voor soorten die niet zijn opgenomen in de Wnb) geldt de algemene zorgplicht conform Wnb artikel 1.11. Deze plicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving.

Veelal komt de zorgplicht erop neer dat tijdens werkzaamheden negatieve effecten op planten en dieren zoveel mogelijk worden voorkomen, en dat bij de inrichting aandacht wordt besteed aan de realisatie van geschikt habitat voor plant en dier.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat geen effecten mogen optreden, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat de verstoring en eventueel lijden zo beperkt mogelijk is.

Beschermingsregimes

Het gaat om de volgende beschermingsregimes:

- *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1 van de Wnb)*
Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).
- *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (paragraaf 3.2 van de Wnb)*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, Bijlage I of II bij het Verdrag van Bern en Bijlage II bij het Verdrag van Bonn.
- *Beschermingsregime andere soorten (paragraaf 3.3 van de Wnb)*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A en B van de Wnb. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten van nature voorkomend in Nederland.

Verbodsbepalingen

Elk van de beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van deze verboden. De verbodsbepalingen in de paragrafen 3.1 en 3.2 (van de Wnb) zijn een-op-een overgenomen uit de genoemde richtlijnen (zie Tabel 1) en verdragen en zijn uitsluitend van toepassing op de in deze richtlijnen en verdragen genoemde soorten. De bepalingen in paragraaf 3.3 zien toe op de ‘nationale’ andere soorten die zijn genoemd in de bijlagen A en B bij de Wnb. Hiervoor geldt een kleiner aantal verbodsbepalingen.

Bij de toetsing aan het soortbeschermingsdeel van de Wnb wordt bepaald of beschermde plant- en diersoorten kunnen voorkomen in het plangebied en of de functionaliteit van het leefgebied van deze soorten aangetast wordt als gevolg van het project, waardoor de gunstige staat van instandhouding in gevaar komt.

Tabel 1: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2	Beschermingsregime andere soorten § 3.3
Art. 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art. 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art. 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Art. 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art. 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Art. 3.1 lid 4 Het is verboden vogels opzettelijk te storen.	Art. 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art. 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Art. 3.1 lid 5 Opzettelijk storen is niet verboden indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art. 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	

Ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden

In beginsel moet met voorzorgsmaatregelen ervoor worden gezorgd dat de functionaliteit van het leefgebied niet wordt aangetast en soorten niet worden verwond of gedood. Lukt dat niet en worden dus verbodsbepalingen overtreden, dan moeten mitigerende maatregelen genomen worden en is een ontheffing nodig. Het beschermingsregime van de soort bepaalt de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing.

Artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb bevatten de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden van de genoemde verboden per beschermingsregime. Voor soorten van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn kan alleen vrijstelling worden verleend op basis van de in deze richtlijnen genoemde belangen (bijvoorbeeld openbare veiligheid of dwingende reden van groot openbaar belang). Onder de Wnb geldt voor deze soorten een ontheffingsplicht, behalve als het bevoegd gezag door middel van een zogenoemde vrijstelling anders besluit.

Voor de 'andere soorten' van artikel 3.10 kunnen provincies en het ministerie van LNV een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht vaststellen middels een verordening. De provincie is het bevoegd gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen en ontheffingen in het kader van de Wnb. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het rijk in de vorm van de minister van LNV bevoegd gezag. Het bevoegd gezag voor dit project is de provincie Limburg.

Voor sommige soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen op basis van Provinciale Staten vastgestelde provinciale verordeningen. De vrijgestelde soorten in Limburg zijn in Tabel 2 weergegeven. De algemene zorgplicht (artikel 1.11) blijft wel te allen tijde van toepassing.

Tabel 2: Soorten met een algemene vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen op basis van door PS vastgestelde provinciale verordeningen in Provincie Limburg. Hierbij betekent x1 dat de vrijstelling geldt in de periode maart-april en juli t/m november, x2 betekent dat de vrijstelling geldt in de periode 15 augustus t/m februari, x3 betekent dat de vrijstelling geldt in de periode juli t/m september en x4 betekent dat de vrijstelling geldt in de periode 15 augustus t/m 15 oktober. Voor soorten aangegeven met een * geldt dat deze een algemene vrijstelling hebben in/op gebouwen en bijbehorende erven Wnb 3.10, lid 3.

Grondgebonden zoogdieren			Amfibieën en reptielen
Aardmuis	Haas	Steenmarter (x2)	Bruine kikker
Bosmuis*	Hermelijn	Tweekleurige bosspitsmuis	Gewone pad
Bunzing	Huisspitsmuis*	Veldmuis*	Hazelworm (x3)
Dwergmuis	Konijn	Vos	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Molmuis	Wezel	Levendbarende hagedis (x4)
Egel	Ondergrondse woelmuis	Woelrat	Meerkikker
Eekhoorn (x1)	Ree		Bastaardkikker (middelste groene kikker)
Gewone bosspitsmuis	Rosse woelmuis		

Voorzorgs- en mitigerende maatregelen

Indien door voorzorgsmaatregelen de negatieve effecten volledig kunnen worden opgeheven, waardoor overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden, is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Het gaat erom dat de voorzorgsmaatregel zorgt dat de functionaliteit van voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de aanwezige beschermde soort blijft behouden en de betreffende soort niet gedood, verwond of verstoord wordt.

De voorzorgsmaatregelen worden als randvoorwaarde meegegeven aan de aannemer. Indien dit niet wenselijk of mogelijk is, dan dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om de optredende effecten te verzachten. Omdat sprake is van het overtreden van één of meerdere verbodsbepalingen, moet een ontheffing worden aangevraagd. In specifieke gevallen geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht als ruimtelijke ontwikkelingen uitgevoerd worden volgens een goedgekeurde gedragscode.

Opzettelijkheid

In de Wnb is voor veel verbodsbepalingen de term opzettelijk van toepassing. Niet-opzettelijke handelingen waarbij verbodsbepalingen overtreden worden zijn niet verboden. Daarbij is van belang dat het Europese Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: "Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant".

Wezenlijke invloed

Met de term 'wezenlijke invloed' wordt bedoeld op een wezenlijk negatieve invloed op een soort of populatie. Om te bepalen of sprake is van een wezenlijk (negatieve) invloed dienen de effecten van de activiteiten of werkzaamheden op de populatie te worden onderzocht. Of hiervan sprake is hangt af van de lokale, regionale, landelijke en Europese stand van de soort. Op welk van deze niveaus de effecten op een soort moeten worden onderzocht, hangt af van de soort. Er is geen sprake van een wezenlijke invloed wanneer de populatie de mogelijke negatieve effecten van de activiteiten of werkzaamheden zelf op een zodanige wijze (bijvoorbeeld doordat voldoende uitwijkmogelijkheden zijn naar een volwaardig leefgebied elders) teniet kan doen dat er geen invloed is op de huidige staat van instandhouding van de soort. In alle gevallen geldt proportionaliteit. Effecten op een zeer zeldzame soort zullen op een lager niveau moeten worden gezien dan een zeer algemene soort. Bij soorten die zich niet over grote afstanden kunnen verplaatsen, zoals amfibieën, reptielen, planten en veel soorten insecten, is eerder sprake van een wezenlijk negatieve invloed dan bij soorten die zich over grotere afstanden kunnen verplaatsen. Verder is van belang of het effect van tijdelijke of permanente aard is. Van tijdelijke effecten kan een populatie van een soort zich over het algemeen gemakkelijker herstellen dan wanneer het om een aanhoudend negatief effect gaat.

A1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het ruimtelijk beleid voor het Natuurnetwerk Nederland, is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied en het effectief functioneren van de ecologische verbindingzones.

A1.2.1 “Nee, tenzij”

De bescherming van deze waarden vindt plaats door toepassing van een specifiek afwegingskader: het zogenaamde “Nee, tenzij”-regime. Dat betekent dat nieuwe plannen en projecten niet zijn toegestaan (‘nee’) als deze een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, tenzij daarmee een groot openbaar belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden. Hiervoor is goedkeuring (of een verklaring van geen bezwaar) van Gedeputeerde Staten vereist.

De provincie beschermt het NNN via het ruimtelijk beleid om ervoor te zorgen dat de omvang en kwaliteit van deze gebieden niet afneemt. Dit is geregeld in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). Hoofddlijn is daarbij dat nieuwe ontwikkelingen in het NNN per saldo niet mogen leiden tot significante aantasting van het NNN, tenzij er een groot openbaar belang is én alternatieven ontbreken (Nee tenzij. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen met significante negatieve natuurgevolgen in het Natuurnetwerk Nederland zijn niet toegestaan (‘nee’), tenzij groot openbaar belang en het ontbreken van alternatieven aangetoond is. Het Nee tenzij komt uit het rijksbeleid en is uitgewerkt in Verordening (PRV). Deze NNN-wijzer licht dit regime toe.

A1.2.2 Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland zijn gekoppeld aan de natuurdoelen voor een gebied. Deze zijn te vinden in het “Natuurbeheerplan” van de betreffende provincie, de Index Natuur en Landschap en de aanwijzingsbesluiten voor de Natura 2000-gebieden voor zover de onder het Natuurnetwerk Nederland aangewezen gebieden ook in een Natura 2000-gebied liggen.

De vraag wanneer sprake is van een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden kan in het kader van het Natuurnetwerk Nederland niet in algemene zin beantwoord worden. In ieder geval worden alle plannen of projecten die ertoe leiden dat een deel van het netwerk een andere bestemming moet krijgen en daardoor uit de begrenzing moet worden gehaald als significant aangemerkt.